

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ВИКЛАДАННЯ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН В МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ

Матеріали
Х Міжрегіональної науково-методичної
інтернет-конференції

5–6 грудня

Харків — 2017

УДК 61:57(07.07)(063)
Ф79

Редакційна колегія: проф. М'ясоєдов В. В.
проф. Книгавко В. Г.
проф. Сирова Г. О.
проф. Зайцева О.В.
доц. Фоміна Л. В.
доц. Краснікова С. О.
ст. викл. Садовниченко Ю. О.
доц. Батюк Л.В.
ас. Морозова О.М.

Ф79 Сучасні концепції викладання природничих дисциплін в медичних освітніх закладах (біологія, фізика, хімія, педагогіка, психологія):
Матеріали X Міжрегіональної науково-методичної інтернет-конференції, 5–6 грудня 2017 р. — Харків : МіФ, 2017. — 241 с.

УДК 378.016:577.1:37.091.33-027.522-026.12

Г.О. Чистякова, Ю.М. Краснікова

Харківський національний медичний університет

м. Харків

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕГРАЦІЙНИХ МЕТОДІВ ПРИ ВИКЛАДАННІ МЕДИЧНОЇ ХІМІЇ

В час бурхливого розвитку суспільства, науки, технологій сучасній людині потрібно більше знань, умінь і навичок, а разом з тим можливостей кваліфіковано користуватися отриманими знаннями. Педагогічною психологією сформульовано основний закон засвоєння знань: сприйняти – осмислити – запам'ятати – застосувати – перевірити результат [1, с. 15]. Вивчення медичної хімії в Національному медичному університеті спрямовано саме на досягнення такої мети. Але, крім використання набутих знань і вмінь у повсякденному житті, ще одне завдання постає перед студентами – оцінювання наслідків своєї діяльності стосовно здоров'я власного організму та інших людей, стану природного середовища. Отже, для досягнення такої мети можна користуватися різноманітними інноваційними методами і технологіями навчання, зокрема методом проектів [2, с. 2] Він належить до нетрадиційних інтерактивних методів: вимагає рішення певної проблеми, передбачає використання різноманітних підходів до діяльності студентів (індивідуальна, парна, групова), дозволяє займатися дослідницькою роботою, активізувати пізнавальну діяльність студентів, інтегрує знання та вміння, що набуті під час вивчення інших дисциплін, розвиває оригінальне мислення, особисті якості студентів, виховує навички співпраці в колективі. Водночас і роль викладача змінюється: він вже не тільки носій знань, а організатор пізнавальної діяльності своїх студентів. У такому випадку студент і викладач майже на паритетних засадах учасники навчального процесу. Якщо студент усвідомить цей процес як: «Я розумію, для чого мені треба і де я можу застосувати все, про що я дізнався», можна вважати мету досягнутою. Проектна технологія передбачає використання педагогом сукупності дослідницьких, пошукових, творчих за своєю суттю методів, прийомів, засобів, але найбільший ефект дає поєднання їх [3, с. 2]. Наприклад, монопроект, тобто дослідницьку роботу, виконує один студент. В такому форматі виконано один з найкращих дослідницьких проектів на тему «Рослинні індикатори». Інший проект «Біонеорганічні елементи» виконувався групами студентів по 4-5 осіб. Студенти самостійно обирали ті елементи для проекту, які їм сподобались (Магній), або вдавалися важливими і корисними (Фосфор, Кальцій, Кобальт, Феррум), або такі, які вважались шкідливими (Кадмій, Меркурій, Свинець). Запропоновано було відповісти на 7 запитань: «Що?», «Де?», «Коли?», «Як?», «Ким?», «Чому?», «Навіщо?» – по суті планом проекту. Результатом було виконання презентації, з якою студенти виступали на студентській науково-практичній конференції. Для поглиблення і закріплення знань використано і самостійну пошукову роботу, і обмін інформацією між групами на конференції. На початку студенти відповідали на актуальні питання щодо теми конференції. Під час заходу зосереджувалась увага на деяких важливих аспектах загального курсу медичної хімії (Яка

класифікація біонеорганічних елементів? Які елементи називаються ендемічними? Що таке комплексні сполуки? Що таке хелатні комплексні сполуки? Що таке адсорбція? та ін.), які ставив перед ними викладач. Важливим напрямом презентацій був тісний зв'язок з медициною: 1) топографія біогенних елементів в організмі людини; 2) потреба організму в них; 3) як на стан здоров'я людини впливає нестача або надлишок того чи іншого хімічного елементу; 4) лікарські препарати, до складу яких входить той чи інший елемент; 5) яким чином можна скорегувати патологічний стан – за допомогою дієти або ліків? Кожна група пропонувала ситуативні завдання одне одному з метою розвитку навичок мислення високого рівня, розвитку когнітивної сфери. На конференції панувала демократична атмосфера, вільне висловлення думок, суджень.

Студенти користувалися програмою Power Point, яка дозволяє великий за об'ємом змістовний матеріал зробити цікавим, наочним, інтерактивним.

Отже цей досвід можна трактувати як приклад синергетичної моделі освіти вищої школи.

Література

1. Ліговицький А.О. Теоретичні основи проектування сучасних освітніх систем. К.: Техніка, 1997 - 210 с.
2. Буджак Т. Метод проектів як педагогічна технологія / Т. Буджак // Біологія і хімія в школі. 2001. №1. С. 3–4.
3. Кукса Л. Використання методу проектів у вивченні хімії / Л. Кукса // Хімія. Шкільний світ. 2009. №24. С. 2–4.